
Studenti na pracovním úřadě...

Studenti na pracovním úřadě...

LIDOVÉ NOVINY

Lidové noviny, 16.2.2011, rubrika: Názory, strana: 19, autor: PETR ŽABŽA

SVĚT PENĚZ PETRA ŽABŽI

První polovina tohoto týdne je ve znamení obsáhlého mediálního průzkumu, který si nechalo zpracovat Středisko vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Z něj kromě jiného vyplývá nijak originální závěr, že nejvíce berou (prozatím) absolventi ekonomických fakult, zatímco hudebníci a teologové jsou na druhém konci platového žebříčku.

Celá studie je samozřejmě mnohem obsáhlejší, ale výše uvedené jsou fakta, kterým se logicky dostane největšího sluchu. Problém je podle mého názoru v tom, že jde o údaje do značné míry irelevantní a zavádějící. Vedou totiž k tomu, že mnoho budoucích studentů se při výběru své alma mater řídí mnohem spíše odhadovanou ekonomickou hodnotou budoucího titulu než svým skutečným a přirozeným talentem. Události posledních dvou až třech let, které pracovní trh do značné míry natrvalo proměnily, však mnoho z nich překvapily svou hloubkou a zejména rychlostí.

Všechny centrální banky a vlády světa také nyní shodně proklamují, že boj s nezaměstnaností je tím hlavním, na co upínají svou pozornost. V mnoha zemích paralelně probíhá cosi jako reforma školského systému. V zásadě však jde o triviální parametrické úpravy systému, který se přežil. Jen málokdo totiž otevřeně přiznává, že současný západní vzdělávací systém je založen na principech a zejména potřebách období průmyslové revoluce.

V tu dobu byla vzdělávací pyramida nastavena zhruba následovně: základní školství mělo podobu pásové produkce, chrlící zástupy dělníků s relativně omezenou akademickou erudicí, která však bohatě postačovala pro potřeby tehdejší ekonomiky a společnosti.

Střední školství mělo za úkol produkovat zejména manažery těchto továren, resp. byrokraty, kteří by zastávali střední a vyšší funkce při řízení státu. A školství vysoké (z definice nejužší co do počtu studentů a absolventů) připravovalo na budoucí kariéru diplomaty, vysoké státní úředníky, podnikatele, ministry a premiéry.

S demokratizací společnosti však tato pyramida změnila tvar a nyní jde spíše o jakýsi kvádr. Základním školstvím projde každý, středním v zásadě také a ani vysoká škola dnes není nic, co by bylo nějak výjimečné. I proto a nejenom proto žijeme v prostředí inflace akademických titulů, kdy mnoho čerstvých absolventů si po promoci vezme diplom a jde hrát k mamince a tatínkovi na pár měsíců počítačové hry, protože ihned po škole prostě nenajdou uplatnění.

Jak to všechno souvisí s tématem peněz? Velmi často se ve své praxi setkávám s otázkou, kde rychle vydělat a co by byla ta nejlepší investice. Pohybujeme se ve světě akcií, dluhopisů, komodit, měn či opcí a jistě je v tomto ohledu z čeho vybírat.

Přesto jsem možná staromódního názoru, že kvalitní vzdělání, trpělivě pracující na odhalení skutečného nadání toho kterého jedince, je penězi v zásadě neocenitelné, a proto jde ve své podstatě o investici s nekonečným výnosem. Problém nastává, když aplikujete sto let starý model na současnost, pádící vpřed bezprecedentním tempem...

***

Jen málokdo totiž otevřeně přiznává, že současný západní vzdělávací systém je založen na principech a zejména potřebách období průmyslové revoluce.